

цього питання, але включає в себе риторичну інтерпретацію задуманої як актуальні правові аспекти, замовлення та підтримки системи правових аргументів. На горизонті знаходиться, звичайно, ідеал досягнення балансу (завжди сумнівної) між "істиною" і вільного перекладача тексту.

Ключові слова: методи інтерпретації, семантика, герменевтики, запобіжні заходи, профілактика.

Claudia Andritsoy

STRATEGY USE VALUES MEANS OF UNDERSTANDING THE LEGAL ORDER

Interpretation is primarily conscious act, an act committed: interpretation is always the fulcrum for the existence of more or less silnoy, personal and creative act. In this regard it should be noted that developed a general theory of legal interpretation, which was reduced to the problem related to the interpretation of positive law on the subject, but includes rhetorical interpretation conceived as actual legal aspects of the order and system support legal arguments. On the horizon is certainly ideal to achieve a balance (always questionable) between "truth" and free text translator.

Keywords: interpretation methods, semantics, hermeneutics, precautions, prevention.

Стаття надійшла до редакції 11.03.2014

УДК 378.147.091.313:004.9

*Кадемія М. Ю.
м. Вінниця, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ ВНЗ

Постановка проблеми. В усьому світі нині відбувається процес інформатизації суспільства, в усіх ланках діяльності якого інтенсивно використовуються комп'ютери, смартфони, планшети та інші комп'ютерні засоби. Це відповідно, зумовило розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та інформаційно-комунікаційних мереж (ІКМ). В університетах впроваджується електронне навчання (e-learning), використовуються системи електронного документообігу та ін.

Значну підтримку в здійсненні навчання одержують студенти та викладачі, які користуються відповідними електронними засобами і технологіями. Центральне місце в навчальному процесі посідають комп'ютерні класи і навчальні центри, в яких розміщені високопродуктивні робочі станції з безперебійним підключенням до мережі Інтернет. Це, в свою чергу, надає можливість працювати з будь-якого місця навчального закладу і в будь-який час на території університету. Всі бажаючі одержують мультимедійні послуги, навчальні матеріали, мають можливість брати участь у відеоконференціях, он-лайн опитуваннях та ін. Це створює певні умови переходу від класичного комп'ютерного світу до мобільного, що змінює процес навчання, впливає на емоційну і культурну сфери діяльності людини.

Під впливом цифрових технологій здійснюються нині відповідні зміни в освіті. Використання нових медіа сприяє змінам в освіті та навчанні, впливає на якість професійної підготовки фахівців.

Аналіз попередніх досліджень. У більшості країн світу здійснюється реформа освіти, що базується на впровадженні технологій електронного навчання. Так, у США прийнята нова стратегія розвитку системи освіти – перехід від навчання в класних кімнатах, кабінетах, аудиторіях до навчання через Інтернет з використанням електронних бібліотек.

У Франції головним завданням національної системи освіти є ІКТ в усіх ланках навчального процесу. У Фінляндії, Ірландії, Південній Кореї реалізуються спеціальні національні програми з електронного навчання, у Великобританії здійснюється процес оволодіння «електронною» педагогікою, в Казахстані електронне навчання визнано ключовим напрямом розвитку освіти.

Лісабонська стратегія на 2000-2010 рр. визнає електронне навчання інструментом побудови динамічної конкурентоспроможної економіки, що базується на знаннях і створенні простору навчання впродовж усього життя.

Другий етап розвитку електронного навчання пов'язаний із корпоративним навчанням, що забезпечує більш якісні і складні в розробці електронні навчальні матеріали: електронні засоби навчання, організації і супроводу навчального процесу, відпрацьовування різних моделей управління електронним навчанням, розробки підходів щодо оцінки якості ефективності електронного навчання.

Третій етап розвитку електронного навчання пов'язаний зі створенням програмних систем, що забезпечують комплексне розв'язання задач електронного навчання – систем управління контентом, доставки навчальних матеріалів, постування, інтерактивної підтримки навчального середовища, управління знаннями, управління навчанням (Learning Management Systems -LMS).

Нині електронне навчання вписується в традиційне навчання в різних організаційних формах. Дослідженнями проблем організації і здійснення електронного навчання займаються вчені: В. Биков, Д. Бернхард (DelphineBernhard), І. Гуревич (IrynaGurevych), Р. Гуревич, М-К. Мюллер (Mark-ChristophMuller), Д. Патаракин, Є. Полат та ін.; розвитку дистанційної освіти: В. Биков, В. Гриценко, М. Дубинський, С. Калашніков, В. Кухаренко, В. Луговий, Н. Морзе, В. Олійник, П. Стефаненко та ін.

Розвиток сучасної системи освіти в Україні, Росії, Німеччині, Австрії, Франції, США, Іспанії, Фінляндії та інших країнах зумовлений впливом і впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери діяльності навчальних закладів і багато в чому зобов'язаний появі вільного доступу до засобів Інтернет-технологій. Ці процеси зумовлюють значні зміни в традиційних підходах до навчального процесу.

Наприклад, у Німеччині студенти широко застосовують цифрові технології в щоденному навчанні, особливо активно E-learning використовують в технологічній і медичній освіті. Найбільш просунутою державою в Європейському Союзі в електронному навчанні є Фінляндія. Її прогресивна економічна система й освіта прийняті за базову модель. За рахунок того, що головними цільовими напрямками тут є освіта і дослідницька робота в інформаційному співтоваристві, країна без природних ресурсів набула статус лідера в ЄС.

Можна також говорити про Ірландію, що за 15 років увійшла до числа великих експортерів високих технологій і програмного забезпечення, переважно за рахунок E-learning у вищій і середній професійній освіті.

Мета статті полягає в розгляді використання електронного навчання та відповідних засобів, а також створення умов, розроблення відповідних технологій для навчання впродовж усього життя викладачами та студентами.

Виклад основного матеріалу. Система освіти в Україні в XXI столітті передбачає одержання її в загальноосвітній школі з наступним продовженням професійної освіти у відповідних закладах.

Нині, завдячуючи інтенсивному розвитку ІКТ та їхньому впровадженню в усі ланки життєдіяльності суспільства, постійній їх еволюції під впливом конкуренції та інновацій, виникає потреба в швидкій адаптації до наявних вимог, підвищення кваліфікації та ін. Значно також підвищується відповідальність за прийняті рішення, наслідки їхнього впровадження.

Відповідно до цього виникає потреба в здійсненні неперервного розвитку і навчання, володіння сучасними технологіями. Тому одним із шляхів реалізації зазначених проблем є впровадження електронного навчання за допомогою комп'ютерів, планшетних комп'ютерів, смартфонів та ін., що відкриває можливість здійснення неперервного навчання з будь-яко-

го місця і в будь-який час.

Отже, змінюються завдання для студентів і викладачів, розв'язання та використання нових освітніх технологій, їхнього ефективного використання відповідно до потреб, що виникають.

Найбільш актуальними стають поняття «мережі» і «взаємодії», що мають особливе значення для впровадження інновацій в освіту.

Сучасні ІКТ відкривають студентам і викладачам доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, дають абсолютно нові можливості для творчості, прояву і виявлення своїх здібностей, одержання і закріплення різних навичок, дозволяють реалізувати принципово нові форми і методи навчання. Це такі засоби доступу, як локальні і глобальні інформаційні мережі, телеконференції, Веб-семінари та ін.

Нині в усьому світі на перший план в освіті висувається застосування технологій E-learning. Найбільш актуальним це є у ВНЗ, де спостерігається перевага сучасних педагогічних технологій, зокрема технологій електронного навчання над традиційними.

Нині спостерігається тенденція зниження ефективності традиційного навчання, як на рівні загальноосвітньої школи, так і на рівні ВНЗ, що є наслідком авторитарності педагогічних вимог у навчальному процесі, потреби суспільства в освічених фахівцях, а, відповідно, і потреба в навчанні. Жорстка регламентація діяльності студентів на заняттях, примусовість процедур, часто призводить до нерозуміння студентами цілей своїх дій та відсутності усвідомлення необхідності того, що вивчається, його практичної значущості. Відповідно до цього в студентів спостерігається відсутність навчальної мотивації, не сформованість навичок планування своєї діяльності.

Сучасні педагогічні технології, технології електронного навчання є особистісно орієнтованими і спрямовані на розвиток індивідуальних ресурсів студентів.

На відміну від представлення знань у готовому вигляді в традиційному навчанні, за відсутності можливості розвитку студентів у процесі використання пояснювально-ілюстративного і репродуктивного методів навчання, використання E-learning передбачає підвищення рівня самостійної роботи студентів, навчання за індивідуальним темпом, можливості широкого спілкування з іншими учасниками навчального процесу, спільне планування своєї діяльності.

Вирішальну роль у розвитку електронного навчання відіграє Інтернет. Електронне навчання відкриває перед ВНЗ можливість підвищення продуктивності зменшення витрат, пов'язаних із проведенням очних занять, а також поліпшення процесу обміну знаннями і доведення до мінімуму витрат на навчання.

Застосування електронних технологій навчання у ВНЗ дозволить:

- розширити спектр освітніх послуг високої якості, що надаються ВНЗ, і забезпечення його стабільності з моменту планування навчального курсу до його завершення;
- підвищити результативність навчання;
- підвищити привабливість матеріалу, що вивчається, за рахунок поліпшення умов здобування освіти;
- розширити можливості професійного зростання і підвищення кваліфікації педагогів ВНЗ;
- надати педагогам ВНЗ більший простір для вивчення досвіду навчання;
- зменшити навчальне навантаження на студентів;
- забезпечити ефективне і своєчасне оновлення і розповсюдження навчальних ресурсів, а також збільшення їх доступності;
- забезпечити безперервність навчання студентів за рахунок зняття просторових обмежень у часі;
- забезпечити персональний графік роботи студентів і перелік навчальних курсів з урахуванням їхніх інтересів у межах освітнього стандарту;
- проводити проміжну і підсумкову атестацію в формі тестування;
- підвищити ефективність зворотного зв'язку для педагогів ВНЗ і студентів.

Виходячи з вищесказаного, можна зробити висновок про те, що застосування у ВНЗ електронних технологій навчання сприятливо позначається на психолого-педагогічному аспекті освітнього процесу, зокрема, сприяє розвитку індивідуальних ресурсів студентів і викладачів, формує навички цілепокладання, самостійного мислення, ініціативності і відповідальності за виконану роботу, а також знижує психологічне навантаження на студентів і викладачів у процесі взаємного обміну знаннями.

Розвиток і реалізація електронного навчання здійснюється через інтеграцію різних форм навчання(очне, заочне, комп'ютерне, мережеве), що спрямовано на систематичний, організований процес нагромадження знань, умінь і навичок за допомогою електронних засобів навчання. Розвиток електронного навчання в багатьох європейських країнах, зумовлений необхідністю розвитку системи підвищення кваліфікації працівників. Підвищення кваліфікації працівників освіти в області Інтернет-технологій, використання різних форм електронного навчання сприяє розвитку міжнародної співпраці в освітньому середовищі.

Організаційний компонент у процесі освітніх мережевих проєктів є

найбільш актуальним нині, оскільки він визначається нетрадиційними підходами. Розгляньмо основні завдання, що вирішуються в різних мережевих проєктах:

- збагачення змісту конкретних навчальних дисциплін новими дидактичними матеріалами, які одержали колеги;
- новий погляд на саму структуру навчальних планів і стандартів, їх відповідності загальноприйнятим у світовій практиці;
- підвищення кваліфікації викладачів у провідних ВНЗ, що дозволяє надалі використовувати набуті знання іншими викладачами кафедр;
- активне включення вчених ВНЗ у спільні науково-дослідні проєкти, використання фондів найбільших наукових бібліотек світу;
- організація обміну викладачами і студентами на постійній основі, особливо в країні, мову якої вивчають;
- забезпечення академічної мобільності викладачів і студентів.

Виокремимо переваги E-learning у порівнянні з традиційними формами навчання:

1. Більша можливість доступу – студенти, учні одержують можливість доступу через Інтернет до електронних курсів з любого місця, де є вихід у глобальну інформаційну мережу.
2. Більш низькі ціни на одержання навчально-методичної літератури через Інтернет.
3. Можливість розроблення електронних курсів, що побудовані на модульній основі.
4. Гнучкість навчання – тривалість, послідовність вивчення навчального матеріалу, можливість самостійного вибору відповідно до власних можливостей і потреб.
5. Здійснення навчання на робочому місці, вдома, в дорозі з використанням мобільного Інтернету.
6. Можливість розвитку та власного вдосконалення відповідно до вимог часу (використання сервісів Веб 2.0, Веб 3.0 та ін.).
7. Здійснення об'єктивної оцінки знань.

Нині широкого впровадження в навчальний процес набули нові сервіси, що одержали назву “соціальних сервісів” Веб 2.0 (друге покоління мережних сервісів в Інтернеті, що на відміну від першого покоління, дозволяють користувачам працювати з сервісами спільно, обмінюватись інформацією, а також працювати з масовими публікаціями) [3, с.8].

Соціальні сервіси Веб 2.0 – це сучасні засоби, мережне програмне забезпечення, що підтримує групову взаємодію.

Ці групові взаємодії включають:

- персональні дії, думки учасників (WikiWiki), розміщення медій-

них файлів (Флікр), фотографії, відеокліпи, радіопередачі;

- створення на основі геоінформаційної системи GoogleMaps (карти Google) тематичних сервісів;

- комунікації учасників між собою.

Ураховуючи стрімкий розвиток мережних співтовариств, нині одержали розвиток у педагогічній практиці такі технології: Делішес, Флікр, енциклопедії колективного авторства на базі технології ВікіВікі, Блги, Веб-квести, Блог-квести.

Так, сервіси Делішес і Флікр можуть бути використанні в педагогічній діяльності таким чином:

- джерела навчальних матеріалів;
- сховище посилань на навчальні матеріали;
- розв’язання класифікаційних задач;
- карти знань;
- засіб для спільної навчальної діяльності.

Нині значного поширення набула технологія “Блог” - blog – походить від англійського слова, що означає дію Web-logging або блоггін – вхід до Всесвітньої Павутини або Веб, в якій людина веде свою колекцію записів, котрі нагадують щоденник [3, с.19].

Автори декількох блогів об’єднуються в соціальну мережу, зберігаючи відзиви, нотатки на полях інших щоденників.

Багато спільного з блогами мають ВікіВікі (wikiwiki) – це колекція взаємопов’язаних між собою нотатків, середовища швидкої гіпертекстової взаємодії.

У педагогічній діяльності ці технології використовуються з такою метою:

- представлення, розширення, анотування навчальних матеріалів;
- спільне створення віртуальних екскурсій;
- колективне створення творчих робіт;
- колективне створення енциклопедій;
- колективна робота над проектами.

Використання Веб 2.0 у навчальному процесі змінює розуміння користувача мережі: від читача до творця, розповсюджувача колективного спілкування до творця. Активний розвиток соціальних мереж сприяє залученню людей різного віку, фаху, відкритої передачі власних знань, їхнє одержання через інструмент спільної роботи, збереження знань за рахунок постійного моніторингу відкритих ресурсів, зручне використання простих інструментів, одержання неформальних знань, на основі яких будуються висновки.

Для успішного впровадження та здійснення електронного навчання необхідно правильно вибрати програмне забезпечення, що відповідає конкретним вимогам, котрі, в свою чергу, визначаються потребами користувача, викладача, адміністратора, і мають контролювати процес і результати навчання.

Серед основних типів таких програм виокремимо:

- авторські програмні продукти;
- системи управління навчанням;
- системи управління контентом;
- системи управління навчальним контентом.

Викладачі переважно використовують авторські продукти, що дозволяють їм самостійно розробляти навчальні матеріали. Недоліком таких програмних продуктів є можливість прослідкувати, контролювати процес навчання, успішність значної кількості учнів. Зазвичай, ці матеріали розраховані на зворотний зв'язок на уроці. Крім цього, більшість цих програм не має засобів для забезпечення контактів між усіма учасниками навчального процесу. В процесі вибору програмного забезпечення для здійснення E-learning необхідно враховувати та дотримуватися наступних характеристик:

- надійність в експлуатації;
- сумісність;
- зручність використання;
- модульність;
- забезпечення доступу.

Одержання освіти в будь-якому часі й місці, можливість безперервного навчання впродовж усього життя, а також забезпечення ефективності E-learning, необхідність врахування правил використання ІКТ, інтегрованих програм, використання мультимедійних технологій навчання, рівень компетентності студентів – все це створює умови для ефективного використання E-learning у підготовці майбутніх фахівців у ВНЗ.

Висновки. Наш досвід, як і досвід інших ВНЗ, свідчить, що використання E-learning у підготовці майбутніх фахівців у ВНЗ з урахуванням його найважливіших характеристик, умов і технологій використання дозволить підвищити ефективність навчального процесу та можливість освіти впродовж усього життя.

Список літератури: 1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с. 2. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник / авт.-укл. М. Ю. Кадемія. – Львів : Вид-во «СПОЛОМ», 2009. – 260 с. 3. Патаракин Е.Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю : учебно-методическое пособие/ Е.Д. Патаракин – М. : Институт, 2006.

– 64 с. 4. SteimleY.,GurevychI. andMuhlhauserM. (2007). NotetakinginUniver-
siteCoursesanditsImplicationsone – learninSystems. In: Tagungsband der 5.e –
learning FachtagungInformatik, Siegen, Germany, pp. 45 – 56.

Biblioraphy: 1. Bikov V. Ju. Modeli organizacijnih sistem vidkritoї osviti : monografija / V. Ju. Bikov. – K. : Atika, 2009. – 684 s. 2. Kademija M. Ju. Informacijno-komunikacijni tehnologii navchannja : terminologichnij slovník / avt.,-ukl. M. Ju. Kademija. – L'viv : Vid-vo «SPOLOM», 2009. – 260 s. 3. Patarakin E.D. Social'nyeservisyVeb 2.0 v pomoshh' uchitelju : uchebno-metodicheskoe posobie/ E.D. Patarakin – M. : Institut, 2006. – 64 s. 4. SteimleY.,GurevychI. andMuhlhauserM. (2007). Note-takinginUniversiteCoursesanditsImplicationsone – learninSystems. In: Tagungsband der 5.e – learning FachtagungInformatik, Siegen, Germany, pp. 45 – 56.

М. Ю.Кадемія **ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ В СУЧАС-** **НИХ ВНЗ**

У статті описана одна із счасних моделей навчання e-learning, умови її використання, створення електронних засобі навчання, вимоги, переваги та недоліки їхнього впровадження в навчальному процесі ВНЗ, а також використання сервісів соціальних медіа для здійснення навчання впродовж усього життя.

Ключові слова: електронне навчання, сучасні інформаційні технології, сучасний ВНЗ.

М. Ю. Кадемия **ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННОГО ОБУЧЕНИЯ В СОВРЕ-** **МЕННЫХ ВУЗАХ**

В статье описана одна из современных моделей обучения, условия ее использования, создания электронных средств обучения, требования и преимущества, а также недостатки их использования в учебном процессе ВУЗа, а также использование сервисов социальных медиа для осуществления обучения на протяжении всей жизни.

Ключевые слова: электронное обучение, современные информационные технологии, современный ВУЗ.

М. Е. Kademiya **USE OF E-LEARNING IN MODERN UNIVERSITIES**

This paper describes one of the current models of learning is-learning, the conditions of its use, the creation of e-learning requirements, advantages and disadvantages of their implementation in teaching universities, and the use of social media services for the implementation of lifelong learning.

Key words: e-learning, modern information technologies, modern UNIVERSITY.

Стаття надійшла до редакції 10.06.2014 р

УДК 378:004

*І.Ю. Шахіна,
м. Вінниця, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ ПОРТАЛ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Постановка проблеми. Важливою і ефективною умовою прогресу будь-якого суспільства було і є створення і розширення єдиного інтерактивного інформаційного простору. Саме єдині інформаційні простори історично в значній мірі сприяли прискоренню розвитку всього людства в цілому, були вирішальним чинником вдосконалення цивілізації у всіх сферах (духовній, професійній, тілесній, культурній і інших). Обмін знаннями, об'єднання зусиль подальшого пізнання природи, розвитку науки, техніки, культури — все це сприяє ефективному підвищенню матеріального рівня. Тому створення єдиного інтерактивного інформаційного простору можна вважати стратегічною метою впровадження сучасних і перспективних інформаційних технологій у всі сфери людської діяльності.

Аналіз останніх досліджень. Останнім часом збільшилися дослідження, присвячені проблемам у галузі розробки і формування інформаційного освітнього середовища навчальних закладів. Проблематика освітнього простору активно розробляється як українськими, так і зарубіжними соціологами, а саме: І. М. Гавриленко, У. Еко, М. Кастельс, Д. Л. Константиновський, В. Я. Нечаєв, О. Л. Скіндін, Ю. І. Яковенко та ін. Безпосередньо проблемами комп'ютеризації та інформатизації освіти займалися такі вчені, як: В. Ю. Биков, Р. С. Гуревич, Б. С. Гершунський, М. І. Жалдак, І. Г. Захарова, А. П. Ершов, А. А. Кузнецов, Ю. І. Машбиць, С. Пейперт, І. В. Роберт та ряд інших учених. Проблеми створення інформаційного освітнього середовища присвячені дослідженням: В. Ю. Бикова, Р. С. Гуревича, М. І. Жалдака, І. Г. Захарової, М. М. Козяра, В. М. Кухаренка, Ю. І. Машбиця, Є. С. Полат, С.О. Сисоевої та ін.